

11 Anotace disertační práce

Název práce: Demokracie v krizi nezájmu: účinky využití internetových voleb ve volebním procesu vybraných zemí

Jméno a příjmení autora: Karel Sál

Studijní obor: Politologie

Pracoviště: Institut politologických studií, Fakulta sociálních věd, Univerzita Karlova v Praze

Vedoucí práce: PhDr. Petr Jüptner, Ph.D

Počet stran: 203

Počet příloh: 30

Rok obhajoby: 2016

Klíčová slova: internetové volby; remote internet voting; volební účast; krize demokracie; teorie participace; teorie racionální volby; Estonsko; Švýcarsko; Francie; Norsko; Španělsko.

Resumé: Disertační práce s názvem *Demokracie v krizi nezájmu: účinky využití internetových voleb ve volebním procesu vybraných zemí* reflektuje fenomén posledních několika dekád – inkorporace nových médií do politického procesu. Internetové volby jsou jedním z mnoha navrhaných řešení tzv. krize demokracie, které mají uživatelským komfortem zabránit vytrvalému propadu volební účasti v pokročilých demokraciích. Celou akademickou diskuzi bychom mohli jednoduše shrnout do jediné otázky: je možné, aby způsob odevzdání hlasu měl takový vliv na účast voličů, že bychom mohli najít signifikantně-pozitivní změny ve volební účasti ve státech či oblastech, kde bylo umožněno hlasování skrze internetovou síť?

V úvodu práce je diskutována teorie volební účasti a občanské participace s ohledem na fenomén krize demokracie, která je demonstrována na základě jak již provedených synchronně-diachronních studií, tak vlastní analýzou voleb druhého řádu v Evropě (volby do Evropského parlamentu). Na základě debaty ohledně tzv. sporu o gradaci absence voličů diskutuji vhodný teoreticko-metodologický rámec pro výzkum vlivu internetových voleb na účast občanů ve vybraných státech. Pro identifikaci možných benefitů využívám teorii racionální volby s důrazem na identifikaci fyzických a institucionálních bariér během hlasovacího procesu. V historicko-analytické části se zabývám původem a použitím jednotlivých hlasovacích technik a jejich procesní podobností s internetovými volbami. Tato kapitola čtenáři přináší nejen historický vývoj hlasovacích technik od starověkého Řecka dodnes, ale i analýzu úspěšnosti nových progresivních hlasovacích metod a jejich podobnost s internetovým hlasováním. Třetí empiricko-analytická rozebírá implementaci internetových voleb v pěti evropských státech (Estonsko, Švýcarsko, Francie, Norsko a Španělsko). V jednotlivých případových studiích se jsou podrobně rozebrány důvody implementace RIV, rozsah zahrnutého elektorátu, technické řešení internetového hlasování, výsledky pilotních testů a účinky implementace RIV na účast voličů a segmentu nejmladších voličů do 26 let. Z provedených analýz vyplývá, že ve většině případů není možné přesvědčivě doložit pozitivně-signifikantní vliv internetových voleb na celkovou volební účast ani pozitivně-mobilizační potenciál RIV vzhledem k nejmladší skupině voličů.